

at Rigsdagen ikke kan gjøre mindre for dem, end aabne dem en Vej, ad hvilken de kunne erholde Erstatning. Jeg har derfor tilladt mig at foreslaae, at der i Slutningen af Loven skulde tilføies en Paragraph, ifølge hvilken kun de Mænd, om hvilke det bevisligt kan godtgjøres, at de have opoffret en tidligere tilfredsstillende Virksomhed ved at indtræde i Statens Tjeneste, og som dernæst have de offentlige Autoriteters Anerkjendelse for, at de i denne Tjeneste have gjort dem særlig fortjente til Statens Anerkjendelse, skulle aabnes Afgang til at erholde en nogenlunde billig Erstatning for de Offre, de havde gjort i Statens Interesse. Det maa erindres, at flere af disse Mænd tidligere have staaet i offentlige, og Andre i private Bestillinger, hvor de havde en aldeles fast Levevei, og at de, dengang de offrede disse Stillinger, vistnok gjorde det med Bevidstheden om, at de ingen sikker Fremtids Stilling erholdt istedet; men de gjorde det desuagtet vistnok Alle i den Forudsætning, at, hvis de virkelig kunde faae Leilighed til paa en ualmindelig Maade at være Staten til Nytte, vilde man paaafkonne det. Nu ere mange af disse Mænd berøvede deres tidligere Stillinger, og naar de nu atter skulle vende tilbage til samme, vil det være meget vanskeligt, under en almindelig Concurrence af saa mange forskjelligartede og forskjelligt beretigede Supplicanter, at de hurtig kunne opnaae en Ansættelse. Indtil den Tid ere de brødløse; thi man maa indrømme, at den betydelige Understøttelse, som Lovforslaget tilstaaer samtlige disse Individier, ikke betyder Meget hos de Enkelte, paa hvem disse Bemærkninger finde Anvendelse. For disse Mænd bør Staten vist gjøre noget Mere, end blot give dem nogle Maaneders Gage, og dette formener jeg, at den ogsaa bør gjøre for dem, der, uden tidligere at have været i Statens Tjeneste, dog have erhvervet sig en særlig Fagdannelse, men som, paa Grund af deres Deeltagelse i Krigen, nu i en lang Række af Aar ere bleve afbrudte i deres tidligere Uddannelse. Naar disse Mænd ere i Besiddelse af en saadan Fagdannelse, som kvalificere dem til bestemte Statsembeder, saa forekommer det mig, at ikke alene simpel Rejsfærdighed, men ogsaa Statstjenestens

eget Lary, fordrer, at man aabner dem Afgang til at kunne erholde en Godtgjørelse for den spildte Tid. Derfor indeholder mit Forslag kun den Fordring, at, naar de kunne godtgjøre, at deres Tjeneste ved Armeen har berøvet dem en tidligere, deres Fremtid betrygende, Livsstilling, og de dernæst ere i Besiddelse af Fagdannelse, saa skulde deres Stilling i Armeen komme dem tilgode som en anbefaling til Ansættelse i civile Embeder, og jeg har udtrykkelig i Slutningen af Paragraphen tilføiet, at det ikke alene skulde være Størrelsen af det lidte Tab, men fornemmelig Værdien af den i Krigen ydede Tjeneste, det Mod, den Udholdenhed og opoffrende Iver, hvormed de have bestræbt sig for at gavne Fædrelandet, der skal bestemme, i hvilket Forhold til hverandre de kunne vente at komme i Betragtning. Forøvrigt skal jeg kun bemærke, at, da det gjælder samtlige Personer i Loven, saa kommer Reserveofficererne ind under disse Bestemmelser; men anseer man dem for uværdige til denne Begunstigelse, skal jeg ikke have Noget imod, ved tredie Behandling at understøtte et Endringsforslag, der indskrænker Paragraphens Anvendelse til de civil-militaire Embedsmænd.

Ordføreren: Det Forslag, som er stillet til en ny § 5, der da skulde forandres til § 2, have vi ikke kunnet erklære os for, ikke just fordi vi havde saameget imod Forslaget selv, som fordi vi antog, at det ikke hørte hjemme i Loven, at afgjøre en Sag som denne. Det er Noget, som vistnok maa afgjøres mellem de vedkommende Ministre; om den ene Minister kan tillade sine Underordnede tillige at være Krigsreserveofficerer, det er Noget, som vistnok iøvrigt ikke sjældent vil kunne finde Sted, dersom man faaer en Krigsreserve-Institution, hvori de Værnepligtige som saadanne skulle være Officerer. De Indvendinger, som ere gjorte imod vor § 6, kan jeg, saavidt som seet er i vore Præmisses, give Medhold, idet vi jo nemlig ikke have seet os istand til at bygge vor Inddeling paa bestemte Principer. Dog tør jeg vel antage, at det Skøn, som ligger til Grund, ikke kan ansees for ganske uden Værdie, idet der jo i Udvalget har været Medlemmer, som i høi Grad have havt og have Leilighed til at erhverve sig Kjendskab om disse